

מה לצפות מהמשטר האיראני לאחר המלחמה?

25.06.2025 | ד"ר יוסי מנשרוף written by

בנאום הטלוויזיוני המוקלט שפרסם ביום רביעי האחרון, ה-18 ביוני, בעוד איראן מותקפת בשיטתיות ע"י חה"א הישראלי, הנחה ח'אמנהאי את אנשיו ואת תומכיו:

"אל תתנו לאויב להרגיש שאתם פוחדים ממנו, מרגישים חולשה. אם האויב יחוש שאתם מפחדים ממנו [?] הוא לא ירפה מכם עוד. המשיכו באותה התנהגות שהפגנתם עד היום, והמשיכו בה בעוצמה."

המשטר האיראני צפוי להתמקד בתקופה הקרובה בשיקום תוכנית הגרעין ומערך הטילאות, באכיפת הדיכוי נגד העם האיראני, ביצוע בדק בית למול חדירותו המשמעותית בידי ישראל ולמול ציר ההתנגדות (בדגש על חזבאללה) שלא נחלץ לעזרת איראן המותקפת משך כל 12 ימי הלחימה, ותחקירים מקיפים כיצד הצליחה ישראל לתקוף באינטנסיביות את מתקני הגרעין, בכירי המשטר, בסיסיו וסמלי השלטון. אך לצד זאת, המשטר יעמיק את מאמצי התדמית והתודעה בעיקר מול הציבור באיראן, ומול מדינות האזור והמעצמות.

המשטר באיראן לא יכול להרשות לעצמו להיתפס כחלש, מכיוון שכך עלולים מתנגדי המשטר להתעודד ולהתאגד תחת מחאה ארצית. בעיני ח'אמנהאי, איתותי חולשה ישמשו כהודאה בכשלונה של המהפכה האסלאמית, ויעודדו את אויבי המשטר במערב לסייע לעם האיראני להדיח את המשטר. מעבר לכך, ח'אמנהאי ניחן בראייה ארוכת טווח, ולכן, בנאום שנשא לאחר הפסקת האש בין ישראל לחזבאללה (נובמבר 2024), הוא ביקש מאנשיו להאמין לטענתו שציר ההתנגדות לא קרס ושאיראן לא נחלשה, למרות חיסול נסראללה וצמרת חזבאללה. ועדיין, ח'אמנהאי נחל כשלון אסטרטגי כשלא קרא נכון את התמורות העמוקות באזור, ולא הכיר את כוחה של ישראל ונחישותה לרסן את האיום שנשקף מטהראן.

במסגרת המאמץ התדמיתי-תודעתי הזה, מבצע המשטר בראשות ח'אמנהאי מאמצי רמייה, שבאמצעותם הוא מבקש לשכנע את הציבור באיראן לגבי המשך דרכה של המהפכה האסלאמית. לפיכך, הוא מנסה להוציא את תומכיו לרחובות, כפי שעשה ביום שלישי בערב ב"חגיגות הנצחון" בטהראן, וכפי שביצע קודם לכן בדרשות יום השישי ברחבי איראן ביום שישי האחרון (20 ביוני), ובחג השיעי ע'דיר (הסמכת האמאם עלי ליורז ע"י מוחמד) בשבת ה-14 ביוני, יום לאחר מכן הפתיחה הישראלית. מעבר לכך, המשטר מעמיק גם את מאמצי התעמולה בקרב שופרי השונים בתקשורת (ערוצי הטלוויזיה האיראנית, היומונים והאתרים החדשותיים, תועמלנים ברשתות החברתיות) ואת האינדוקטרינציה בקרב כוחות הביטחון.

בהתאם לכך, מנגנוני המשטר יבקשו להרחיק מעיני הציבור האיראני את עומק הפגיעה והזעזוע

שספג המשטר כתוצאה ממתקפותיה של ישראל, מעבר למה שהוא אינו יכול להסתיר ☹️ חיסול בכיריו והפגיעה בסיסיו ברחבי המדינה.

בהוראת ח'אמנהאי, המשטר ישאף לאמץ תדמית של מנצח עתיר תהילה. אך נראה שבה בעת החשש שלו לגבי עתידו צפוי לדחוף אותו להעמיק את הדיכוי כלפי הציבור, לצד מדיניות של מתן הטבות שונות וצעדים שונים באמצעותם ינסה לצמצם את משבר הלגיטימציה העמוק ממנו הוא סובל. המשטר סיים לעת עתה להילחם נגד ישראל, וכעת הוא צפוי לפנות למלחמה על קיומו נגד בני עמו.

פורסם בישראל היום, בתאריך 25.06.2025.